

▲ Martti Venäläisen esittelykierroksella Punkaharjun puulajipuistossa ihmeteltiin vuonna 1877 istutettua Montellin lehtikuusikkoa.

▲▲ Alueyhdistysten puheenjohtajat Harry Hellstén ja Veikko Möttönen suunnittelevat tulevia yhteistyökuvioita.

▲ Metsämuseo Lustossa on monipuolisia näyttelyitä.

Alueyhdistysten yhteistoimintaa Punkaharjulla

Etelä-Saimaan ja Pohjois-Karjalan Puumiehet toteuttivat yhteistoimintapäivän Punkaharjun kulttuurimaisemissa vierailen Suomen Metsämuseo Lustossa ja Punkaharjun puulajipuistossa.

Ajatus Etelä-Saimaan ja Pohjois-Karjalan Puumiesten yhteistoimintapäivästä sai alkunsa helmikuun alueyhdistysristeilyllä, jossa mietittiin yhteistyökuvioita alueyhdistysten välillä. Kokoon-tumispaikaksi valikoitui Punkaharju, jonne molemmista alueyhdistyksistä on noin kahden tunnin ajomatka. Molemmista alueyhdistyksistä osallistujia oli kymmenen, ja puulajipuiston esittelystä vastasi punkaharjulainen Luken erikoistutkija **Martti Venäläinen**.

Yhteistoimintapäivä aloitettiin Metsämuseo Lustosta, jonne tutustuttiin itsenäisesti kahden tunnin ajan. Lusto on vuonna 1994 valmistunut, suomalaisen 1900-luvun modernin arkkitehtuurin taidonnäyte. Lehtikuusella vuoratun betonirunkoisen päärakennuksen muoto on nimensä mukaisesti pyöreä, kuten puun vuosirengas. Vuon-

na 2008 yleisölle avautuneen laajennusosan rakentamisessa puuta on käytetty runsaammin myös rungon rakentamisessa. Näyttelytiloissa metsän vaikutelmaa on pyritty tuomaan esille vaihtelevan valaistuksen sekä erikorkuisten ja -muotoisten tilojen avulla.

LUSTON PERUSNÄYTTELYN Vanha savotta -osiossa on esillä savotoihin ja uittoon liittyvää aitoa esineistöä sekä kuva- ja filmimateriaalia. Metsänparantajat-osiossa esitellään metsän kylvöä ja istutusta, taimitarha- ja siementuotantoa, metsäojitusta sekä maaperän laadun parantamiseen tähtäviä toimenpiteitä kuten kulotusta ja lannoitusta. Perusnäyttelyn *Koneika*-osio oli suljettu uudistustöiden vuoksi.

Vaihtuvissa erikoisnäyttelyissä pääsimme tutustumaan *New Standards* -näyttelyyn, joka kertoo ainutlaatuisen vuonna 1940 perustetun Puutalo Oy:n historian. Puutalo Oy rakensi aluksi koteja Karjalan evakoille, mutta kasvoi kansainväliseksi organisaatioksi, jonka pientalojen, koulujen, asunto-loiden ja sairaaloiden vaatimaton ulkokuori piti sisällään merkittäviä innovaatioita. *Luston synty ja uudistus* -erikoisnäyttely kertoo Luston syntyhistoriaa sekä valottaa vuosina 2023–2024 toteutettavaa vuonna 1994 valmistuneen rakennuksen peruskorjausta ja perusnäyttelyuudistusta.

Museoravintola Lustossa nautitun lounaan jälkeen siirryimme noin seitsemän hehtaarin kokoiseen Punkaharjun puulaji-

metsään, joka on osa Laukansaaressa sijaitsevaa tutkimuspuistoa. Tutkimusmetsissä tutkitaan ulkomaisten puulajien viljelyä ja kasvatusta, havupuiden alkuperiä, ilmastonmuutoksen vaikutusta puihin ja metsäpuiden geneettistä monimuotoisuutta. Puulajipuisto perustettiin 1930-luvulla noin viiden hehtaarin näytealaksi, jonne vuoteen 1938 mennessä istutettiin 72 puulajia, suurin osa havupuita, jotka on suvuttain istutettu lähekkäin helpon vertailtavuuden vuoksi.

Puulajipuistoa alettiin kunnostaa 1990-luvun alussa. Aikaisemmin istutetuista puista 48 lajia oli jäljellä ja lisäksi istutettiin uusia havu- ja lehtipuulajeja.

Puistossa kasvaa nykyisin yli sata puulajia ja lisäksi joidenkin lajien alalajeja, muunnoksia sekä lajien välisiä risteymiä. Puistossa voi nähdä monia kotimaisten metsäpuiden erikoismuotoja, kuten kulta-, tuulenpesä- ja käärmekuusia sekä liuskalehtisiä koivuja ja leppiä.

Viilestä säästä huolimatta puumiehet viihtyivät Punkaharjulla mainiosti ja yhteistyötä varmasti jatketaan. Joensuun puurakentamiskohteisiin tutustuminen sekä vapaampi ohjelma vaikkapa pesäpallo-ottelua seuraamalla nousivat jo esiin tulevia yhteistyökuvioita suunnitella. ■

SIRU VÄKEVÄINEN